

Розділ перший

Стаючи навколішки в запашній вогкій траві зелених луків, Клара Морров старанно ховала великоднє яйце й думала про воскресіння мертвих, заплановане одразу після вечері. Відкидаючи неслухняне пасемце з обличчя, вона замастила своє скуйовджене волосся класами трави, брудом і ще якоюсь коричневою речовиною, яка, може, й не була грязюкою. Довкола з кошиками яскраво фарбованих яєць снували її односельці в пошуках ідеальних схованок. На лавці посеред луків сиділа Рут Зардо, навмання підкидаючи яйця та часом шпурляючи їх у людей, поцілюючи кому в потилицю, а кому по сідницях. «Попри свій похилий вік та ментальний розлад вона на диво метка», — подумала Клара.

— Ти прийдеш сьогодні ввечері? — запитала Клара, намагаючись завадити старій поетці прицілитись у мсьє Беліво.

— Жартуєш? Якщо мені й від живих людей гидко, то якого ж дідька ще й мерців воскресити?

По цих словах Рут влучила яйцем у потилицю мсьє Беліво. На щастя, сільський бакалійник мав на голові цупкого кашкета. І, також на щастя, він вельми прихильно ставився до сивоволосої «снайперки» з лавиці. Рут уміла обирати собі жертв. Це майже завжди були люди, які поблажливо її терпіли.

Зазвичай обстріли шоколадними яйцями не завдали б шкоди, але то був не шоколад. Цієї помилки вони припустилися лише раз.

Кілька років тому, коли жителям Трьох Сосон уперше спало на думку влаштувати пошуки яєць у Великодню неділю¹, зчинився неабиякий ажіотаж. Селяни зустрілися в бістро Олів'є й за келишками під сир брі розділили поміж себе пакетики з шоколадними яйцями, щоби приховати їх наступного дня. Якби ж вони знову могли відчути себе дітьми! Та все одно можна тішитися, навіть дивлячись на дитячі личка. Крім того, діти не зможуть відшукати всіх яєць, а тим паче прихованих за шинквасом Олів'є.

— Вони шикарні! — Габрі взяв крихітного, делікатно зіпленого марципанового гусака й відкусив йому голівку.

— Габрі! — Його партнер Олів'є висмикнув рештки гусака зі здоровецької руки Габрі. — Вони для дітей.

— Ти просто хочеш лишити його собі. — Габрі обернувся до Мирни й пробуркотів так, щоб усі почули: — Чудова ідея. Геї пропонують шоколадки дітям. Ото привід для балачок Моральній Більшості².

Сором'язливий білявець Олів'є спаленів мов рак.

Мирна всміхнулася. Вона й сама скидалася на величезну крашанку — чорну й овальну, загорнуту в блискучий багрянний каптан.

¹ Великодня забава, під час якої діти розшукують заховані великодні яйця. (Тут і далі прим. пер.)

² *Moral Majority* — американський політичний рух, пов'язаний з правими християнами та Республіканською партією США. Заснований у 1979 році баптистським священником Джеррі Фолвеллом-старшим і його однодумцями, а розпущений наприкінці 1980-х років.

Більшість селян напхалися в бістро, оточивши довгий шинквас із полірованого дерева, хоча дехто примудрився розсістись у розставлених по всій залі старих кріслах. Усе тут було на продаж. Бістро Олів'є правило також за антикварну крамницю. Непримітні цінники звисали з усього, навіть із Габрі, коли тому здавалося, що його недооцінюють і недостатньо нахваляють.

Був початок квітня, тож у відкритих ґратках камінів весело потріскував вогонь, відкидаючи тепле світло на широкі мостини соснової підлоги, що з часом набули бурштинового відтінку від сонця. Офіціанти завиграшки сновигали попід численними балками, пропонуючи напої та м'який тягучкий сир брі з ферми мсьє Пажé. Бістро було в самому серці старого квебецького села, край луків. Обабіч сполучалося дверима з іншими крамницями, що оперізували Три Сосни в старечих цегляних обіймах. Універсам мсьє Беліво, кондитерська пекарня Сари, далі бістро й нарешті, одразу за ним, «Книжки Мирни, нові та вживані». За луками з віку-правіку височіли три стрімчасті сосни, скидаючись на трьох мудреців, що віднайшли шукане. З околиці села відгалужувалися ґрунтові дороги і в'юнилися ген у гори та ліси.

Однаке Три Сосни були забутим селом. Час кружляв і вихрував зокола, інколи натикаючись на нього, але ніколи не затримуючись тут надовго й не полишаючи на ньому якихось помітних слідів. Упродовж сотень років село гніздилося на невеличкому плато поміж скелястих канадських гір, захищене й приховане, тож на нього рідко хто натрапляв, хіба що випадково. Вряди-годи стомлений мандрівник спинався на пагорб і, дивлячись униз, бачив таку собі

Шангрі-Ла¹ з привітним колом стареньких будинків. Деякі з них були зведені з обвітреного польового каменю, закладеного першими поселенцями, які розчищали цю землю від глибоко вкорінених дерев і громіздкого каменяччя. Інші збудували з червоної цегли лоялісти, які відчайдушно шукали тут прихистку. А ще деякі будинки мали круті металеві дахи на квебецький штиб із прикметними фронтонами та широкими верандами. А в дальньому кінці села тулилося бістро Олів'є, де могли запропонувати посиденьки з *café au lait*² та свіженькими круасанами під балачку в доброзичливому товаристві. Одного разу натрапивши на Три Сосни, годі було намагатися забути це село. Хоча надигували його лише загублені люди.

Мирна поглянула на свою подругу Клару Морров з висолопленим язиком. Мирна вистромила й свого. Клара закотила очі. Мирна зробила те саме, сідаючи біля Клари на м'якій канапі, що стояла перед каміном.

— Ти, бува, не обкурилася садової травички, поки я була в Монреалі?

— Не цього разу, — розсміялася Клара. — У тебе щось на носі.

Мирна обмацала обличчя, щось знайшла й оглянула.

— М-м-м... Це або шоколад, або шкіра. Є лиш один спосіб дізнатися.

Вона тицьнула знахідку до рота.

¹ *Shangri-La* — вигадана країна, описана в 1933 році в романі письменника-фантаста Джеймса Гілтона «Втрачений горизонт» (англ. *Lost Horizon*). Вважається місцем утілення мрій, царством вічної молодості та земного раю. Рідше назву Шангрі-Ла використовують для потаємного місця перебування.

² Кава з молоком (фр.).

— Божечки. — Клара поморщила носа. — І ти ще дивуєшся, чому самотня.

— Я не дивуюся, — всміхнулася Мирна. — Мені не потрібен чоловік, бо я й так повноцінна особистість.

— Та невже? А як же Рауль?

— Ет, Рауль, — мрійливо промовила Мирна. — Він був солоденький.

— Він був ще той пундик, — погодилася Клара.

— І він мене доповняв, — зронила Мирна. — І ще дещо. — Вона поплескала себе по животі, великому й щедрому, як і сама жінка.

— Ви тільки погляньте-но! — розтяв балачку гострий, мов лезо, голос.

Посеред бістро стояла Рут Зардо, тримаючи в руках шоколадного кролика, немов гранату. Він був зроблений з якісного темного шоколаду, довгі вушка були нашорошено підняті, а мордочка видавалася такою реалістичною, що Кларі майже здалося, мовби трусик от-от сіпне своїми ніжними цукерними вусиками. У лапках він тримав плетений козубець із білого молочного шоколаду, в якому була з дюжина файно оздоблених шоколадних яєць. Це справляло приємне враження, і Клара молилася, щоб Рут не замандюрилося пожбурити вуханя в когось із присутніх.

— Чортів кролик, — прогарчала стара поетка.

— Я їх теж їм, — сповістив Мирну Габрі. — Смакота! Кролики-смаколики.

Мирна засміялася, але враз і пошкодувала. Рут перевела на неї свій важкий погляд.

— Рут! — Клара підвелася й обережно підійшла, тримаючи в руках скотч свого чоловіка Пітера як приманку. — Відпусти кролика.

Таких слів вона ніколи раніше не промовляла.

— Якщо це кролик, — проказала Рут, ніби заспокоюючи дітей, — то що він з ними робить?

Вона кивнула на яйця.

— Відколи це кролі стали носити яйця? — не вгавала Рут, обводячи поглядом спантелечених односельців. — Ніколи над цим не замислювались, еге ж? Звідки вони в них? Може, від цукерних курей. Може, кролик поцупив яєчка в шоколадних курей, які розшуковують своїх малят. Очманіти!

Найсмішніше було те, що, доки стара поетеса розводилася, Клара насправді уявила собі шоколадних курей, що відчайдушно розбігаються навсібіч у пошуках своїх яєць. Яєць, украдених великоднім кроликом.

Тоді Рут упустила шоколадного кролика долі, і він розбився.

— Господи! — вигукнув Габрі, метнувшись підбирати рештки. — Він же призначався для Олів'є.

— Та невже? — спитав Олів'є, забувши, що сам його й купив.

— Дивне якесь свято, — зловісно завважила Рут. — Ніколи його не любила.

— Тепер це взаємно, — відказав Габрі, тримаючи розбитого кролика, немов обожнюване й поранене немовля.

«Він такий ніжний», — подумала Клара, уже не вперше.

Габрі здавався таким здоровецьким одоробалом, що можна було запросто забути, який він чутливий. Допоки не траплялися отакі миті, коли він ніжно тримав у руках тлінного шоколадного кролика.

— Як же ми святкуємо Великдень? — не вгавала стара поетка, вихопивши в Клари Пітерів скотч

і одним духом вихиливши його. — Ми вишукуємо яйця та їмо гарячі великодні булочки.

— *Mais*¹ ми також ходимо до церкви Святого Томаса, — заперечив мсьє Беліво.

— До пекарні Сари вчащає більше людей, ніж аби-коли навідується до церкви, — гаркнула Рут. — Вони купують випічку зі знаряддям тортур на ній. Я знаю, ви вважаєте мене вар'яткою, але, можливо, я тут єдина розсудлива людина.

На такій бентежливій ноті вона пошкандибала до дверей, та раптом обернулася.

— Не давайте ці шоколадні яйця дітям. Це спричиниться до якогось лиха.

І, подібно до пророка-плакальника Єремії, вона мала слухність. Сталося дещо лихе.

Наступного ранку яйця зникли. Вдалося знайти лише обгортки. Спочатку трьохсоснівці запідозрили, що хтось зі старших дітей, а може, навіть сама Рут, саботував свято.

— Ви тільки погляньте! — вигукнув Пітер, підіймаючи пошматований пакунок із шоколадного кролика. — Сліди зубів. І кігтів.

— Отже, це була Рут, — пробуркотів Габрі, беручи пакунок і розглядаючи його.

— Гляньте сюди! — Клара помчала за обгорткою від шоколадного яйця, яку підхопив вітер і почав крутити над луками. — Дивіться, це все теж роздерте.

Провівши ранок за ловами обгортки від крашанок та наведенням ладу, більшість селян повернулася до Олів'є, щоби погрітися біля вогнища.

¹ Але (фр.).